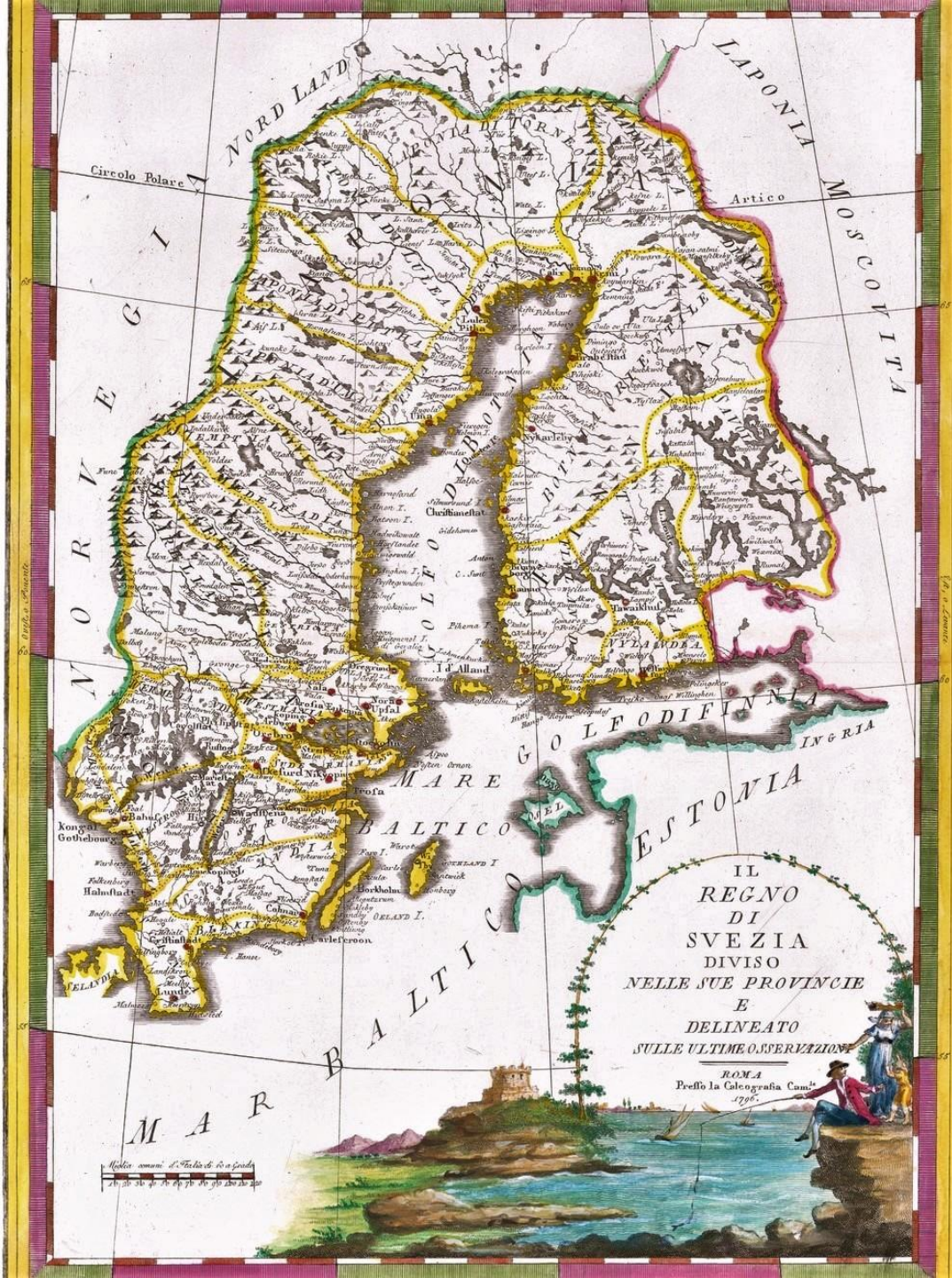

BLEKINGES HISTORIA

BLEKINGE HISTORISKT ETT GRÄNSLAND MELLAN SVERIGE OCH DANMARK

PROGNAPTISK... CHARTA.

Öfver
Blekingen med alla de Härad- och Socknegkill
nader, Pajar, Rönner, Backar och Årdröter,
med de förmånliga Wägar och Broar, hvarjwile
Droger och Marchen till de rätta Ålta-
tern, boder, färd, till de Årdröter, och från
de lantbrukaren, till de färd, och från
de till Konger, Maj- och Rikens
Amiralitet, till de färd, i
Kongens, Rikens, och Rikens
1755.

SKYNSKA HIRAD

KÄNNESKALLS HIRAD

SÖDERMÖRES

HIRAD

Scala - - - Milliarium.

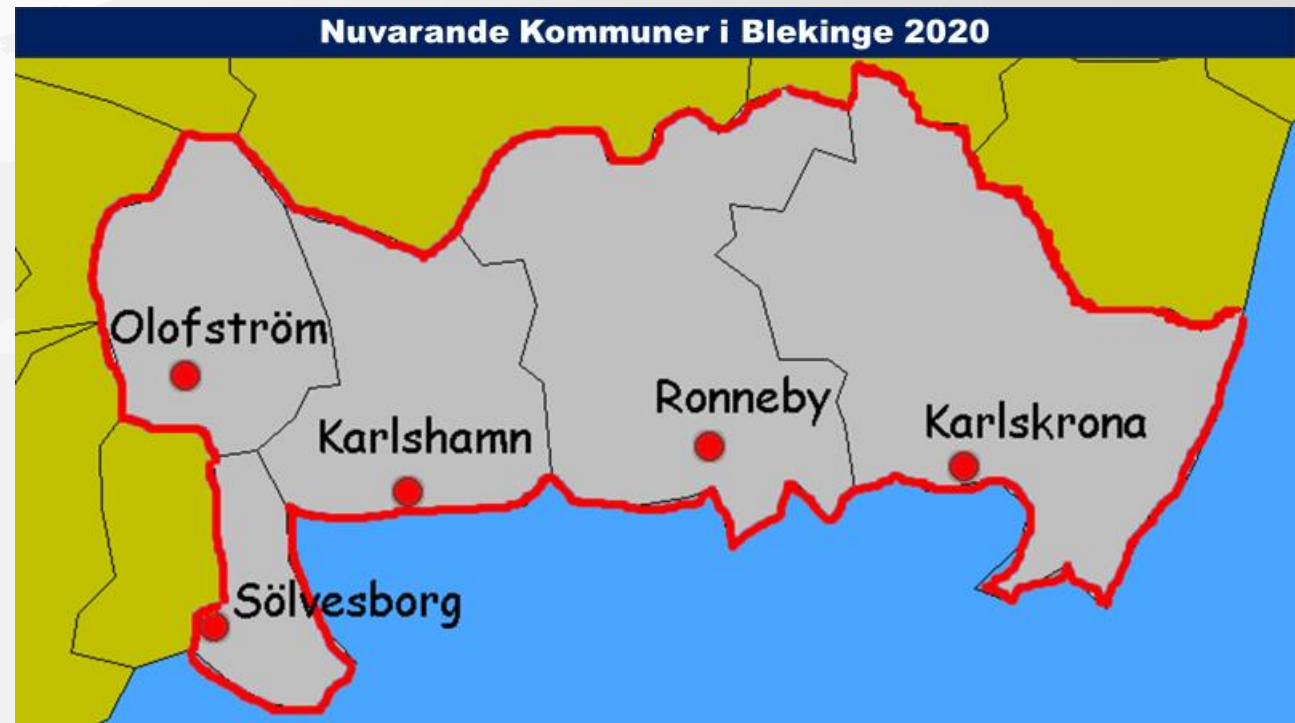

Blekinge är ett landskap i sydöstra Sverige som gränsar i väster till Skåne, i norr till Småland och i öster och söder till Östersjön. Blekinge har knappt 160 000 invånare. Det är Sveriges till ytan näst minsta landskap

Bildspel Anders Dernback/text Wikipedia

BLEKINGE

Blekinge ett gränsland mellan Danmark och Sverige

Blekinge var under flera hundra år gränsland mellan Danmark och Sverige. cirka 890 nämns Blekinge som tillhörande svearna i Wulfstans reseskildring. Under vikingatiden påminner Blekinges begravningssteder de som finns i Möre och på Öland rent arkeologiskt. Redan på 1060-talet skall landskapet ha **KRISTNATS AV BISKOP EGINO FRÅN DALBY**. Adam av Bremen skriver i fjärde bokens fjortonde kapitel: "Men om vi vänder tillbaka till det baltiska havets mynning i norr, möter vi först nordmännen, därefter skjuter det danska landskapet Skåne fram, och öster därom bebor götarna ett vidsträckt område upp till Birka". I fjärde bokens sjunde kapitel skriver Adam följande: "Skåne är den yttersta delen av Danmark och utgör en halvö".

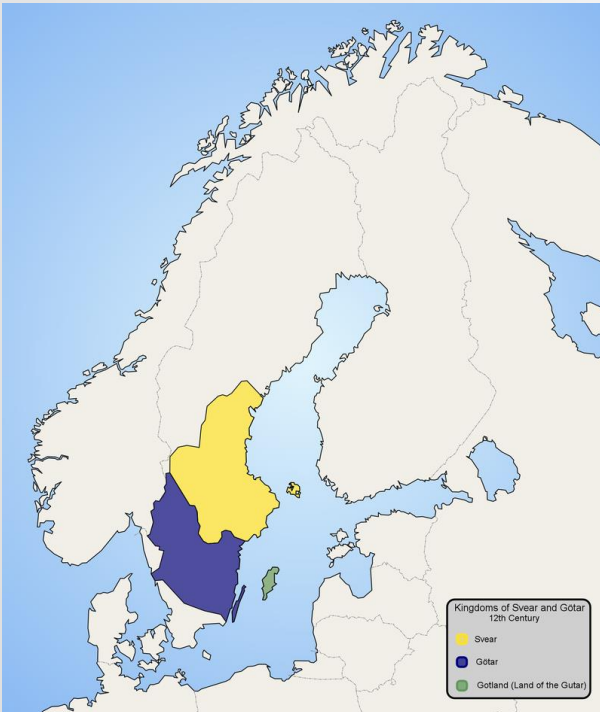
**EGINO
KRISTNADE
BLEKINGE**

890 nämns Blekinge som tillhörande Svearna i Wulfstans reseskildring.

Wulfstan (eller Ulfsteinn) var en handelsman vars berättelse om en resa från Hedeby i Danmark till Truso i dagens Polen är en av de tidigaste källorna till information om Norden. Resan företogs troligen runt år 880.

Wulfstans geografiska beskrivning stämmer väl överens med dagens förhållanden, och kan därför anses som en pålitlig källa. Texten förekommer som en del av kung Alfred den stores av Wessex översättningar av Paulus Orosius historiska texter, och man antar därför ofta att Wulfstan själv var från England och fick berätta om sin resa för hovet därför att det då var ovanligt att engelska handelsmän reste längre än till Hedeby. Det är dock också möjligt att han var från Danmark, och berättade om resan när han likaledes var på handelsresa till England. Berättelsen är en redogörelse för Wulfstans resa mellan Hedeby i Slesvig och Truso vid Weichsels mynning.

Egino

Egino eller Egin, död i Lund 19 oktober 1072, var biskop i Dalby och i Lund. Egino lydde under ärkebiskopen av Hamburg-Bremen och kom till Skåne omkring år 1060 i och med att han blev inbjuden av den danske kungen Sven Estridsson. Denne ville knyta kyrkan i Danmark närmare den tyska kyrkan.

**Högloftsstugan
var vanlig i
Blekinge så sent
som på 1800-talet
men är nu
mycket sällsynt.
Bilden visar
Kyrkhultsstugan
som idag finns i
Wämöparken i
Karlskrona.**

890 NÄMNS BLEKINGE SOM TILLHÖRANDE SVEARNA I WULFSTANS RESESKILDRING.

Egino

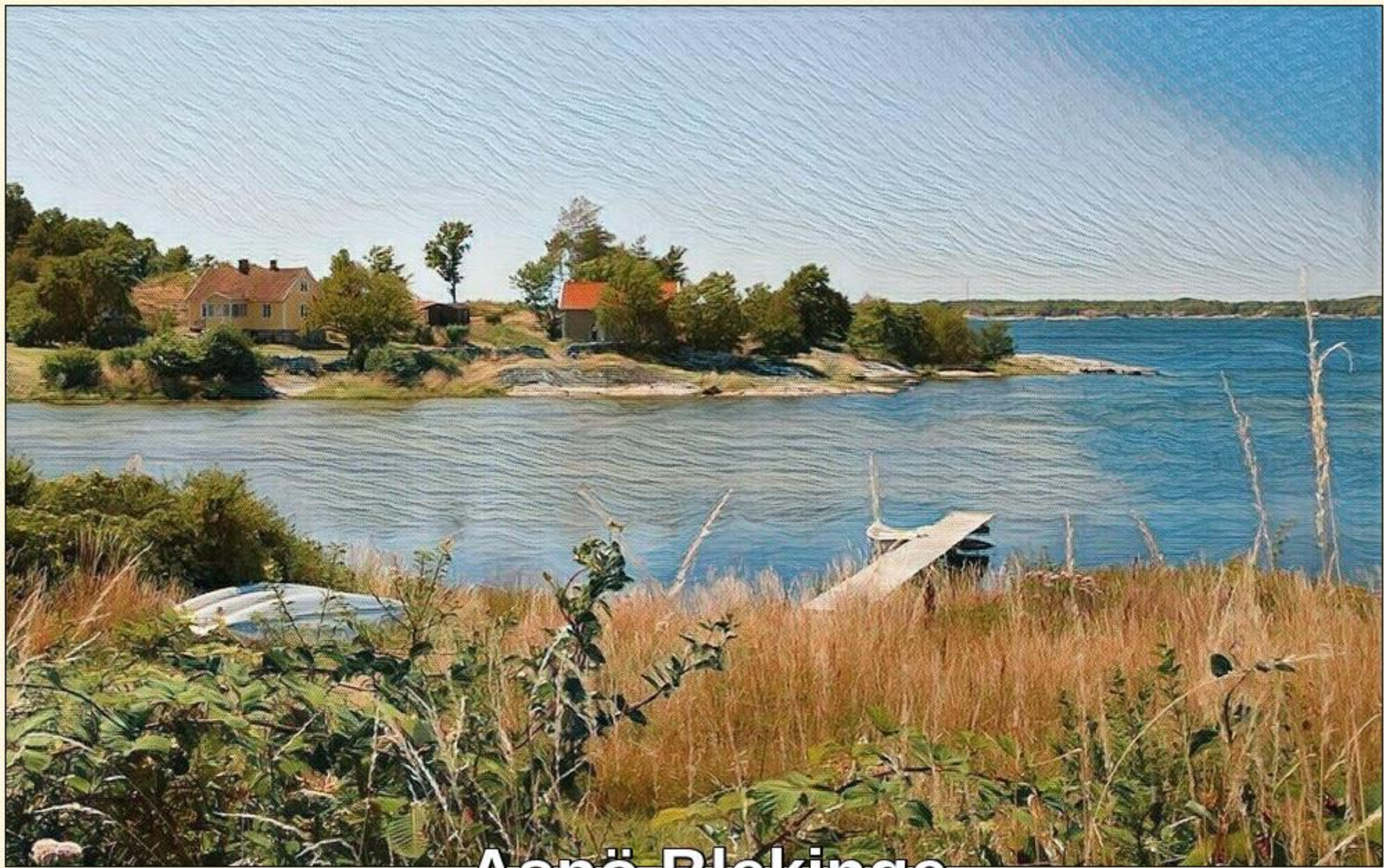
Wulfstan (eller Ulfsteinn) var en handelsman vars berättelse om en resa från Hedeby i Danmark till Truso i dagens Polen är en av de tidigaste källorna till information om Norden. Resan företogs troligen runt år 880.

Wulfstans geografiska beskrivning stämmer väl överens med dagens förhållanden, och kan därför anses som en pålitlig källa. Texten förekommer som en del av kung Alfred den stores av Wessex översättningar av Paulus Orosius historiska texter, och man antar därför ofta att Wulfstan själv var från England och fick berätta om sin resa för hovet därför att det då var ovanligt att engelska handelsmän reste längre än till Hedeby. Det är dock också möjligt att han var från Danmark, och berättade om resan när han likaledes var på handelsresa till England. Berättelsen är en redogörelse för Wulfstans resa mellan Hedeby i Slesvig och Truso vid Weichsels mynning.

Egino eller Egin, död i Lund 19 oktober 1072, var biskop i Dalby och i Lund. Egino lydde under ärkebiskopen av Hamburg-Bremen och kom till Skåne omkring år 1060 i och med att han blev inbjuden av den danske kungen Sven Estridsson. Denne ville knyta kyrkan i Danmark närmare den tyska kyrkan.

Wulfstans berättelse Om Blekinge ca År 880

”PÅ BABORD SIDA HADE HAN LANGELAND, LOLLAND, FALSTER OCH SKÅNE, DESSA LÄNDER HÖR ALLA TILL DANMARK. SÅ HADE VI BORNHOLM OM BABORD, OCH DE HAR SIN EGEN KUNG. OCH EFTER BORNHOLM HADE VI DE LAND SOM HETER FÖRST **BLEKINGE, MÖRE, ÖLAND OCH GOTLAND OM BABORD, OCH DESSA LÄNDER TILLHÖR SVEARNA.”**

Aspö Blekinge

Skandinavien under Hamburg-Bremens ärkebiskop

Vid denna tidpunkt låg hela Skandinavien under ärkebiskopen i Hamburg-Bremen. Kyrkan i de olika länderna i Skandinavien konkurrerade alltså inte med varandra, utan de samarbetade. Blekinge verkar inte ha varit en del av Lunds stift förrän under 1200-talet enligt bland andra Knytlingasagan och samlingen Necrologium Lundense. I Necrologium Lundense (där de olika ingående böckerna är skrivna under 1100-talet och första halvan av 1200-talet) nämns inte på något ställe Blekinge, orter i dåtidens Blekinge eller personer som bor i eller kommer från Blekinge (inte ens i samband med upptagandet av kyrkliga skatter). Några författare har dragit slutsatsen att Blekinge inte har kunnat komma under Lunds stift förrän under 1230-talet. Under tidig medeltid visar myntfynden att Blekinge ännu inte tillhör Danmark och den danska myntcirkulationen. År 1231 finns det första säkra beviset för att Blekinge är en del av Danmark i huvudstycket i Kung Valdemars jordebok.

1200 talet

Innan mitten av 1200-talet flyttas kyrkan i Västra Vång till Hjortsberga av danska kungamakten tillsammans med kyrkan. I Hjortsberga hålls under medeltiden också Blekinge Landsting. Strax därefter börjar den danska riksborgen Sölvesborg att byggas ca 1250. År 1329 har den danska kungamakten ekonomiska problem och pantsätter Blekinge och Lister till den tyske greven Johann af Plön. År 1332 löser den svenske kungen Magnus Eriksson panten och Blekinge blir svenskt igen. Mellan åren 1332-1360 blev Blekinge del av Sverige igen för att sedan åter bli danskt. År 1359 går den danske kungen Valdemar Atterdag in i Skåne och Lister med en stor här och härjar. Den danske kungen erövrar bland annat Sölvesborg från svenskarna.

1436 - 1658

Följande år erövrar Atterdag Blekinge och svenskarna slängs ut från landskapet. Landskapet var ofta skådeplats för sammandrabbningar mellan de båda länderna. År 1436 härjades Blekinge svårt under Engelbrektsupproret. Städerna och landsbygden brändes och förstördes av både svenska och danska trupper. Under en kort period år 1509 håller svenskarna Blekinge under Svante Nilsson (Sture). Under år 1523 intar Gustav Vasas soldater länet. Detta skedde särskilt under det Nordiska sjuårskriget 1563-1570 då allmogen led. För Blekinges del kulminerade kriget i Ronneby blodbad. Bönderna vid gränsområdet slöt ofta bondefred framför att själva gå ut i krig. År 1645 slöts freden i Brömsebro mellan Danmark och Sverige. I och med freden i Roskilde 1658 övergick Blekinge permanent till Sverige. Historiskt räknas Blekinge till det tidigare Østdanmark, som omfattar områdena Blekinge, Halland, Lister, Skåne och Bornholm.

Under den svenska Stormaktstiden

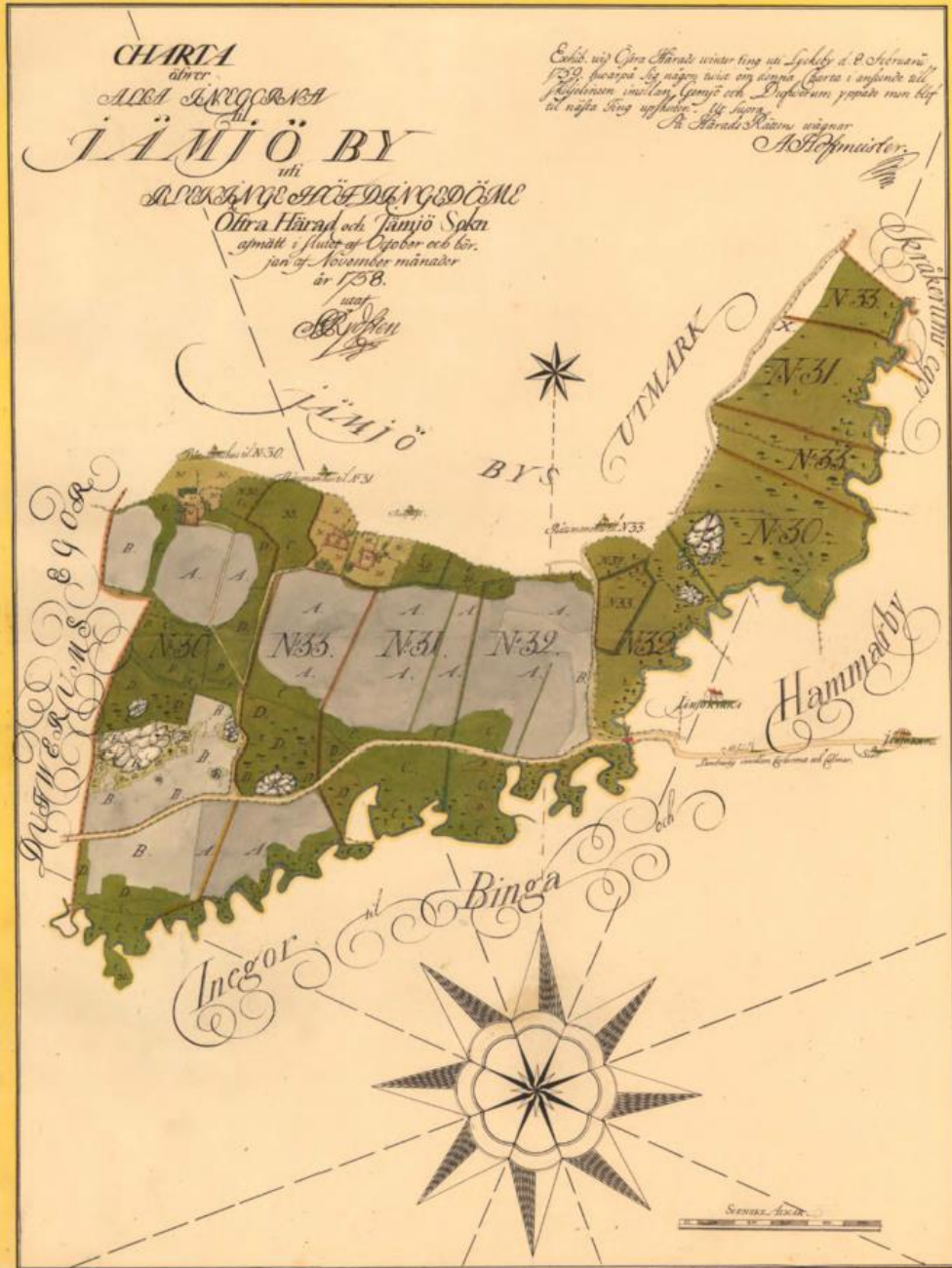
Under den svenska stormaktstiden upplevde Blekinge en storhetstid. Karlskrona anlades ute på ön Trossö 1680 som en ny svensk marinbas och var trettio år senare rikets tredje stad med mer än 10 000 invånare. Det skyddade läget i den blekingska skärgården, där befästningsanläggningar enkelt kunde försvara platsen kombinerat med en rik tillgång på ek på fastlandet, spelade in när man synade platsen för den nya marinbasen. Även Karlshamn grundades under samma tid, medan de äldre etablerade städerna Ronneby och Sölvesborg somnade in. Karlskrona och Karlshamn låg i närheten av de medeltida handelsplatserna Lyckeby respektive Elleholm och ersatte därmed även dessa. Under 1700-talet var landskapet Sveriges mest urbaniserade med en fjärdedel av invånarna som bodde i städer. I det danska fälttåget i Skåne och Blekinge 1709–1710 försöker danskarna återta Blekinge, men lyckas bara ta sig till Karlshamn och inta staden. Snart kommer svenska förstärkningar och danskarna får snart bege sig tillbaka över Öresund.

Första gången Rödeby nämns i skrift är år 1182 och då stavas ortsnamnet Ruchaby. År 1411 stavas det "Rödeby" och år 1419 "Rotaby" i donationsbrev. På 1400-talet skrevs det även Rodhaby. Förleden kommer troligen av ett forndanskt *rutha (*rotha) som betyder 'röjning'.

I augusti 1543 blev Nils Dacke dödad i Rödeby skog beskriven i Johan Petri Klints krönika.

Rödeby i Blekinge

Vid Rödeby ek i östra Rödeby stod 1564 ett blodigt slag på Rödeby Sanda. Detta var en del av det Nordiska sjuårskriget. Då folket i Rödeby under detta krig inte kunde hålla gudstjänst i kyrkan användes en stor trekantig sten i skogen (kallad Altarhallen) som altare för gudstjänsten. Altarhallen har idag RAÄ-nummer: Rödeby 30:1 och är belägen lite norr om Kestorp. År 1935 var eken i så dåligt skick och stammen var i stort sett ihålig. Kommunen bestämde då att något måste göras. Mellan 1936-38 fylldes därför stammen med sten och betong för att trädet inte skulle blåsa kull i höststormarna.

Jämjö har liknande dialektala uttryck som omgivande byar i östra Blekinge. Ett säreget uttryck är att säga att man bor "pa Jemjö" istället för "i Jämjö". Uttrycket sägs härstamma från tid då byn benämndes Jämjöslätt och då prepositionen "på" används snarare än "i". Uttrycket "på" finns belagt redan i födelseboken för Jämjö 1743 den 20 november.

I Skåne använder man för Fiskelägen prepositionen på

På Limhamn

På Råå

Indelningar före år 1683

Blekinge nämns först som tillhörande svearna cirka 890. Mellan 1231 och 1658 tillhörde Blekinge Danmark. 1639 överfördes Jämshögs socken från Villands härad i Skåne till detta landskap. Från 1658 stod Blekinge under Kristianstads län fram till år 1680 då det förenades med Kalmar län. År 1683 upprättades Blekinge län, vilket har bestått oförändrat sedan dess. Den danska rättegångsordningen med landsdomare bibehölls efter 1658 till 1683.

Städer

Vid Blekinges övergång till Sverige 1658 fanns i landskapet städerna Kristianopel och Ronneby. Flera tidigare städer, Avaskär, Elleholm, Lyckå och Sölvesborg hade tidigare under 1600-talet förlorat sina stadsprivilegier. Kung Karl XI anlade redan 1664 Karlshamn, på platsen för fiskesamhället Bodekull. Staden Karlskrona, som anlades som huvudbas för den svenska flottan, fick sina privilegier 1680. Privilegierna för Kristianopel och Ronneby drogs in.

Indelningar år 1683

Län, lagsagor och stift
Landskapet Blekinge har samma omfattning som Blekinge län. Församlingarna inom Svenska kyrkan ingår i Lunds stift.

Den Blekingska lagsagan inrättades 1683 och var sedan förenad med Skånska lagsagan 1690-1777 med undantag av perioden 1718-1719. Lagsagan var åter fristående från 1777 till 1827 då den slutligen uppgick i Skånska lagsagan som sedan avskaffades med övriga lagsagor 31 december 1849.

Härader och städer
Listers härad
Bräkne härad
Medelstads härad
Östra härad

Sockenkarta för året 1863

- året då kommunalförordningarna började gälla.

Kommuner år 1952 i Blekinge län. Länsgränsen är den samma idag som då.

Nuvarande Kommuner i Blekinge 2020

Nr		Tätort	Folkmängd
1		Karlskrona	37 277
2		Karlshamn	20 274
3		Ronneby	13 076
4		Sölvesborg	9 036
5	Karlskrona pekas ut av Karl XI 19 november 1679	Olofström	7 773
6		Kallinge	4 871
7		Mörrum	3 998
8		Rödeby	3 543
9		Nättraby	3 261
10		Jämjö	2 609

Kronokvarnen vid Lyckeby

https://sv.wikipedia.org/wiki/Lyckeby#/media/Fil:Kronokvarnen_-_Lyckeby.JPG

Lyckeby källa

**I Gräsvik finns nedlagda
Karlskrona
grenadjärregementes (I
7), senare Karlskrona
kustartilleriregementes
(KA 2)
kasernbyggnader. Här
finns numera Blekinge
tekniska högskola och
Campus Gräsvik med
bland annat
TelecomCity och
Telenor Sveriges
huvudkontor för
mobilverksamheten.**

Saltö är en ö och stadsdel i Karlskrona med anslutning till Dragsö. På ön finns en fiskehamn som tidigare hade två stycken båttillbehörsaffärer i anslutning men nu har här uppförts ett antal höghus. Det finns även en kolerakyrkogård som ligger strax intill Saltö båtvarv.

Bebyggelsen uppfördes i början av 1920-talet som mestadels består av en och flerfamiljshus. Ön fick broförbindelse på början av 1920-talet med den centrala ön Trossö i Karlskrona.

Under åren före 2010 har ett flertal nya bostadsrätter uppförts av Saltöhem på fryshusets gamla tomt.

S A L T Ö

Karlshamn var från början en dansk
utskeppningshamn vid namn Bodekull, eller
Bokull. Efter freden i Roskilde 1658, då Blekinge
blev svenskt, besökte den svenske kungen Karl
X Gustav ett antal orter i södra Sverige för att
välja en plats för en strategisk flottbas. Efter ett
besök i Bodekull gav han 1658 order om att
anlägga en stad och en flottbas här

Mieån rinner genom staden Karlshamn

Ronnebys ursprung kan ledas till tiden runt år 700 e. Kr. med spår av fornborgar och andra lämningar. Staden har fått sitt namn av Ronnebyån som från början hette Rotne å, "den rytande ån" vilket syftar på vattendragets olika forsar och vattenfall varav ett av de största i stadens nuvarande centrum. Ronneby omnämns redan 1231 i kung Valdermars jordebok medan Ronnebys äldsta dokumenterade stadsprivilegier tillkom år 1387 genom ett förnyat privilegiebrev, detta gör också Ronneby till länets äldsta stad

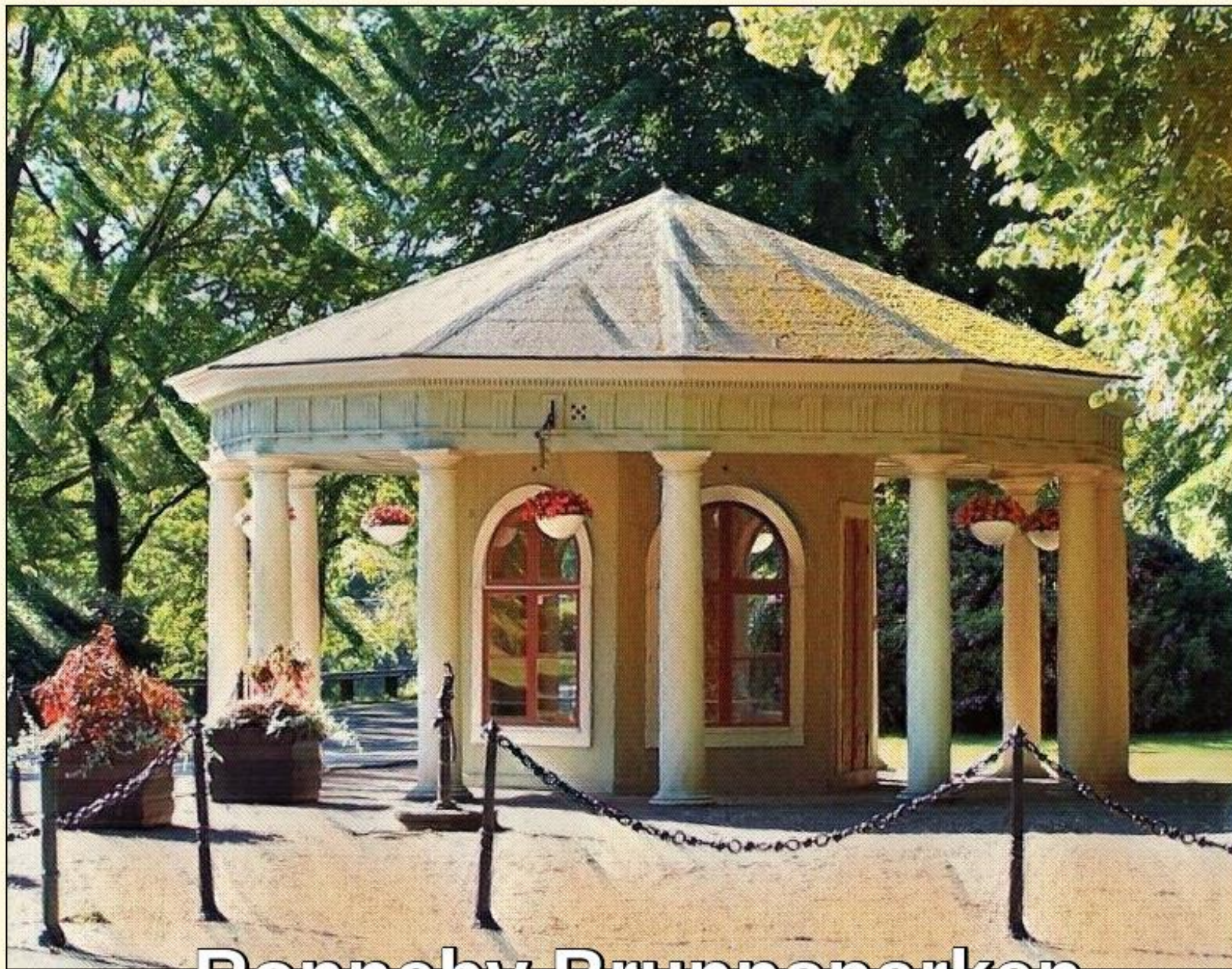

Ronneby

Kvarteret Axel i Ronneby anlades efter 1864 års stadsbrand och platsen där kvarteret ligger har sedan medeltiden använts för verksamheter som dragit nytta av vattenkraften i Ronnebyån.

I bildens mitt med den vita före detta läkarstationen. I förgrunden Ronnebyån, till höger skymtar stadshuset i Ronneby och till vänster Mor Oliviagården.

Ronneby Brunnsparken

Ronneby är en flottiljstad, här ses en A 32A Lansen utanför F 17.

Mörrumsån i Svängsta

